

Zväz chovateľov koní na Slovensku, družstvo

„O POHÁR ING. FRANTIŠKA GRÁCZA“

PRAVIDLÁ FURMANSKÝCH SÚŤAŽÍ

ROK 2025

Všeobecné pravidlá

- 1) Súťaž chladnokrvných koní je zložená z troch disciplín:
Disciplína A – Vozotajský parkúr (Furmanský slalom)
Disciplína B – Práca s drevom
Disciplína C – Ťažký ťah
- 2) Súťaž je vyhodnocovaná pre dvojzáprahy.
- 3) V majstrovskej furmanskej súťaži môže furman súťažiť iba s jedným dvojzáprahom.
- 4) Záprah je tvorený chladnokrvnými koňmi (plemeno – typ), ktoré v danom roku dovŕšili minimálne tri roky.
- 5) Súťaže sa môže zúčastniť furman a pomocník, ktorí v deň pretekov dosiahli minimálne 18 rokov a prezentovali sa pred začiatkom súťaže u hlavného rozhodcu. U pomocníka mladšieho ako 18 rokov musí byť predložené overené povolenie od zákonných zástupcov. Kedykoľvek je kôň (sú kone) zapriahnutý (-é) na pretekoch do voza, musí byť pri voze po celú dobu prítomný furman alebo pomocník. K zmene pomocníka počas súťaže môže dôjsť len so súhlasom hlavného rozhodcu.
- 6) Každý súťažiaci kôň musí mať Pas koňa, zdravotné skúšky a vakcináciu koní platnú na premiestňovanie koní v rámci SR na aktuálnu súťažnú sezónu. Predloženie Pasu koňa je povinné pri prezentácii pred súťažou. Kôň musí byť registrovaný v ZCHKS, pri zahraničných účastníkoch v príslušnej UCHO. V prípade koní zo zahraničia, s ktorými chce v SR štartovať slovenský furman, je potrebné predložiť doklad o zaregistrovaní koňa v CE koňovitých zvierat na slovenskej farme.
- 7) Štartovné je podľa propozícií jednotlivých pretekov.
- 8) Štartové čísla sa losujú. Čas začiatku pretekov je potrebné uviesť v rozpise furmanských pretekov a je záväzný pre všetkých účastníkov.
- 9) Rozhodca môže furmana vylúčiť za hrubosť, za krívanie koní, za nešportové správanie, za konzumáciu alkoholu pred, resp. počas súťaže, za pohybovanie sa po trati so záprahom mimo oficiálnych disciplín. Ďalej môže rozhodca furmana vylúčiť ak kôň krváca na ktorejkoľvek časti tela, alebo ak kone javia známky nadmerného použitia biča kdekoľvek na tele koňa. V prípade výskytu krvi v papuli koňa v dôsledku pravdepodobného zahryznutia si do jazyka môže rozhodca požadovať opláchnutie alebo utretie papule a môže dovoliť pokračovanie v súťaži, následný výskyt krvi v papuli má za následok diskvalifikáciu.
- 10) V prípade, že súťažiaci odstúpi zo súťaže, je diskvalifikovaný.
- 11) V každej disciplíne môže súťažiaci získať určitý počet bodov. Za prvé miesto 1 bod atď. Celkovým víťazom súťaže sa stáva furman s najnižším počtom bodov po všetkých troch disciplínach. Pri diskvalifikácii v niektorej z disciplín súťažiaci získa dvojnásobok bodov ako posledný hodnotený furman v danej disciplíne. V prípade rovnosti bodov pri určení celkového poradia súťaže rozhoduje umiestnenie v disciplíne, ktorú stanoví usporiadateľ v rozpise. Ak tak usporiadateľ neurobí, rozhoduje lepšie umiestnenie v disciplíne B – Práca s drevom.

- 12) Pre hodnotenie v celkovom poradí sa musí furman zúčastniť všetkých troch disciplín.
Ak furman nenastúpi na niektorú z disciplín, nie je jeho výsledok z ostatných 2 disciplín započítaný do celkového poradia.
- 13) Pri priebežnom hodnotení počas sezóny furmanovi za 1. miesto patrí toľko bodov, koľko bolo v danej súťaži hodnotených furmanov. Napr. ak sa furman umiestnil na 1. mieste v pretekoch, kde bolo hodnotených 7 súťažiacich, získava 7 bodov, druhý 6 bodov atď. Na čele tabuľky priebežného hodnotenia je furman s najvyšším počtom bodov.
- 14) Furman sa súťaží zúčastňuje na vlastné riziko.
- 15) Ak nastanú okolnosti, ktoré nie sú uvedené v týchto pravidlách, rozhodne zbor rozhodcov tak, aby bolo zaistené spravodlivé vyhodnotenie disciplíny, resp. súťaže.
- 16) ZCHKS po dohode s organizátorom zabezpečí na súťaže rozhodcov. V súťaži musia byť zabezpečené dvojce stopky (hlavný a kontrolný čas) alebo časomiera a jeden kontrolný čas. Pre súťaž budú delegovaní dvaja rozhodcovia a technický delegát.
- 17) Odovzdanie výsledkov z jednotlivých súťaží na ZCHKS zabezpečí hlavný rozhodca elektronicky do 3 pracovných dní po skončení pretekov. ZCHKS následne zabezpečí zverejnenie výsledkov do 5 dní na stránke ZCHKS (www.horses.sk) a priebežne v časopise Svet koní.
- 18) Na dorozumievanie sa rozhodcov s furmanmi slúži zvukové znamenie – zvonec. Zvonec slúži furmanom ako oznámenie povoľujúce štart alebo prípadné prerušenie disciplíny z rôznych príčin. Rozhodcovský zbor 45 sekúnd po zaznení zvonca spustí meranie času aj v prípade, že sa furman do tej doby na štart nedostaví. Ak furman neprejde štartom do ďalších 45 sekúnd, bude diskvalifikovaný.
- 19) Plán Furmanského slalomu a Práce s drevom (disciplíny A a B), musí byť vyvesený minimálne hodinu pred súťažou. Prehliadka trate obidvoch disciplín nie je pre súťažiacich povinná a vyhlasuje ju hlavný rozhodca 20 minút pred danou disciplínou.
- 20) V prípade technických problémov (roztrhnutie oprát, pobočiek, zlomenie brca a váh a pod.), môže súťažiaci opakovať súťažnú disciplínu ako posledný v disciplíne, v ktorej sa problém vyskytol. Ak furman štartuje ako posledný alebo predposledný, musí na štart opravnej jazdy nastúpiť do 5 minút od ukončenia jazdy posledného súťažiaceho. Opakovanie jazdy neplatí pri zvlčení reťaze z dreva.
- 21) Postroj koní musí byť chomútový, bezpečný, zodpovedajúci telesnej konštitúcii koní a úrovni ich výkonu. Zakázané sú celoreťazové pobočky. Podkutie koní sa odporúča aspoň na hrudníkové končatiny, nie je to však podmienkou účasti.
- 22) Pri zastúpení koňa za pobočku súťažiaci môže pokračovať len s korektným (opraveným) postojom koňa v pobočkách.

Disciplína A – Vozotajský parkúr (Furmanský slalom)

- 1) Pohyb záprahu po trati furmanského slalomu je ľubovoľný (krok, klus, cval).
- 2) Štandardný vozotajský bič je povinnou súčasťou furmanského slalomu. Bič má vždy furman a nie pomocník. Jeho použitie je v súlade s článkom 9 Všeobecných pravidiel. Súťažiaci musí niesť bič v tradičnom štýle. Švihel biča musí byť z remienka, nie z iného materiálu, a je k bičisku priviazaný, musí však byť uvoľniteľný. Koniec remienka nesmie byť zaťažovaný.
- 3) Súťaží sa s poťahovým vozom na gumených kolesách, ktorý je vybavený pevne zakotvenou prednou a zadnou sedačkou. Minimálny rozpon medzi prednou a zadnou nápravou je 150 cm.
- 4) Počas súťažnej jazdy musí furman aj pomocník sedieť na sedačke, byť primerane oblečený alebo súťažiť v oblečení, ktoré reprezentuje určitý región (kroj), mať prikrývku hlavy a furman v ruke vozotajský bič.
- 5) Dĺžka trate je ľubovoľná, obvykle má 400 – 600 m.
- 6) Počet prekážok: minimálne 10, maximálne 14.
- 7) Šírka prekážok: minimálne 200 cm, všetky prekážky musia byť zhoditeľné.
- 8) Ak je súčasťou furmanského slalomu prekážka s cúvaním, rozhodcovia podľa profilu trate a náročnosti prekážky určia časový limit na jej absolvovanie (1 – 3 minúty). Pokiaľ súťažiaci v stanovenom čase prekážku neabsolvuje, bude penalizovaný 60 sekundami.
- 9) Čas súťažnej dvojice je meraný stopkami alebo elektronickou časomierou od okamihu, keď kone pretnú štartovú čiaru nosom. Meranie času súťažiaceho končí v momente, keď kone nosom pretnú cieľovú čiaru.
- 10) Sankcie:
  - a) Každé porušenie pravidiel uvedených v bode 2 bude penalizované 10 sekundami. Zhodenie loptičky, príp. loptičky aj kužeľa v jednom prvku prekážky bude penalizované 10 sekundami.
  - b) Porušenia statického dielu prekážky bude penalizované 30 sekundami.
  - c) Neopravený omyl na trati (vojdenie do nasledujúcej prekážky bez absolvovania predchádzajúcej), alebo prekročenie dvojnásobku stanoveného času vypočítaného z dĺžky trate, bude potrestané diskvalifikáciou vo furmanskom slalome.

Disciplína B – Práca s drevom

- 1) Počas súťažnej jazdy musí byť furman primerane oblečený, vrátane prikrývky hlavy, na nohách musí mať pevnú uzatvorenú obuv.
- 2) Furman sa pohybuje po trati prirodzeným krokom, chod koní je krok alebo klus.
- 3) V disciplíne sa jazdí bez biča a bez pomocníka. Pomocník môže byť na trati z bezpečnostných dôvodov.
- 4) Súťažný výkon spočíva v absolvovaní predpísanej trate, po ktorej kone ťahajú drevo dlhé cca 10 m s objemom minimálne 0,8 – 1 m³.

- 5) Trať musí obsahovať tri povinné prekážky: osmičku (a), slalom (b) a tlačenie dreva (c):
  - a) osmička musí byť po absolvovaní uzavretá;
  - b) slalom je zložený z viacerých kužeľov na priamke;
  - c) drevo sa musí celou svojou dĺžkou dostať za 2 kužeľe, následne kone drevo tlačia.
- 6) Čas súťažnej dvojice je meraný stopkami alebo elektronickou časomierou od okamihu, keď kone pretnú štartovú čiaru nosom. Meranie času súťažiaceho končí v momente, keď kone nosom pretnú cieľovú čiaru.
- 7) Sankcie:
  - a) Zhodenie loptičky, príp. loptičky aj kužeľa v jednom prvku prekážky je penalizované 10 sekundami.
  - b) Po prekročení 1,5-násobku stanoveného času, vypočítaného podľa dĺžky trate, je súťažiaci za každých začatých 30 sekúnd penalizovaný 10 sekundami.
  - c) Porušenie pravidiel uvedených v bode 1 je penalizované 10 sekundami.
  - d) Neopravený omyl na trati alebo prekročenie dvojnásobku stanoveného času bude potrestané diskvalifikáciou v tejto disciplíne.

Disciplína C – Ťažký ťah

- 1) Počas súťaženia musí byť furman primerane oblečený, vrátane prikrývky hlavy, na nohách musí mať pevnú uzatvorenú obuv.
- 2) Furman aj kone sa po trati pohybujú krokom.
- 3) Čas súťažiaceho je meraný stopkami alebo elektronickou časomierou od okamihu, keď kone pretnú štartovú čiaru nosom. Meranie času súťažiaceho končí v momente prenutia cieľovej čiary začiatkom dreva alebo saní.
- 4) V disciplíne je povolený bič, nie je však povinný. Furman používa bič v súlade s pravidlami, ktoré sú uvedené vo Všeobecných pravidlách. Furman sa bičom nesmie dotknúť koní, nesmie ním plieskať po drevách ani po zemi. Porušenie tohto pravidla má za následok diskvalifikáciu v ťažkom ťahu.
- 5) Pre ťažký ťah sa používajú sane so závažiami alebo drevá. Rozmery dráhy sú 10 x 20 m pri použití saní a 10 x 40 m pri použití dreva, a dráha je po oboch stranách vymedzená.
- 6) Pri zapínaní a vypínaní dreva pomáha furmanovi pomocník. Pomocník po zapnutí dreva musí reťaz pustiť z rúk a pohybovať sa maximálne na úrovni váh, nesmie ovplyvňovať výkon koní hlasovými alebo inými pomôckami. Fixovanie koní pomocníkom pri hlavách koní je zakázané.
- 7) Základnú hmotnosť určí hlavný rozhodca po zohľadnení všetkých okolností. Hmotnosť sa pridáva tak, aby o víťazovi rozhodlo maximálne 4. kolo.
- 8) Súťažiaci musí absolvovať všetky zvyšovania hmotnosti.
- 9) Sane (drevo) sú umiestnené čelom k štartovej čiare a musia byť záprahom premiestnené za cieľovú čiaru prednou časťou saní (dreva).
- 10) Súťažiaci má časový limit 1,20 minúty pri saniach a 2 minúty pri dreve na prekonanie predpísanej vzdialenosti, ktorá je 20 m pri saniach alebo 40 m pri dreve. V prípade prekročenia časového limitu, resp. v prípade odmietnutia poslušnosti koňmi súťažiaci v disciplíne nepokračuje, a do jej výsledku sa započítava vzdialenosť a hmotnosť, ktorú

regulárne dosiahol. Rozhodcovský zbor je povinný zastaviť ďalší pokus súťažiacého, ktorého pár koní zjavne nevie pohnúť bremenom.

- 11) Prekonaná vzdialenosť je meraná od štartu po prednú časť posledného dreva vo fúre, resp. po čelo saní.
- 12) Víťazom sa stáva súťažiaci, ktorý po spočítaní všetkých kôl prekonal najdlhšiu vzdialenosť.
- 13) Disciplína C – Ťažký ťah má maximálne základné kolo a tri kolá so zvýšenou hmotnosťou. V prípade, že tri kolá o víťazovi nerozhodnú, vo štvrtom kole rozhodcovia určia ako kritérium, ktoré rozhodne o víťazovi, zastavenie na métach alebo štýl ťažkého ťahu, ktorým sa súťažiaci páry prezentujú. Ak rozhodcovia určia v poslednom kole ťažkého ťahu ako kritérium presnosť zastavenia na métach, určia sa hranice 0,5 m pred a 0,5 m za métou určujúcou zastavenie. V prípade, že súťažiaci nedodrží zastavenie vo vyznačenom priestore, odpočíta sa za každé porušenie pri zastavení vo vymedzenom priestore 1 m od celkového výsledku, ktorý súťažiaci v tejto disciplíne dosiahol. V prípade, že sa v páre nachádza mladý kôň do päť rokov, môže súťažiaci furman požiadať pri prezentácii pred súťažou o zníženie základnej hmotnosti na saniach o 200 kg. Furman, ktorý požiadal o zníženie hmotnosti, štartuje ako prvý, a ostatní furmani sa pridávajú až pri základnej hmotnosti.
- 14) Sankcie:
  - a) Porušenie pravidiel uvedených v bode 4 – diskvalifikácia v ťažkom ťahu.
  - b) Odmietnutie poslušnosti koňmi – diskvalifikácia v ťažkom ťahu.
  - c) Vybočenie z trate furmanom oboma nohami alebo koňom minimálne dvomi nohami – diskvalifikácia v ťažkom ťahu.
  - d) Porušenie pravidla o dodržaní kroku furmanom – diskvalifikácia v ťažkom ťahu.
  - e) „Preskákane“ celej trate koňmi – diskvalifikácia v ťažkom ťahu.

Príloha pravidiel – Podávanie protestov

- 1) Protest môže podať len furman, ktorý je zaregistrovaný v štartovej listine súťaže.
- 2) Protest nemožno podať proti platným Pravidlám furmanských súťaží.
- 3) Protest musí byť podaný písomnou formou s vkladom 40,- eur. Protest musí byť odovzdaný hlavnému rozhodcovi aj s vkladom najneskôr do 10 minút po ukončení jazdy posledným súťažiacim v disciplíne, v ktorej podľa protestujúceho furmana došlo k porušeniu pravidiel. Iné formy protestu hlavný rozhodca neakceptuje.
- 4) O proteste rozhodne rozhodcovský zbor, a až do rozhodnutia nemôžu byť vyhlásené výsledky. Rozhodnutie rozhodcovského zboru je konečné, proti nemu už nemožno podať žiadne odvolanie. V prípade, že rozhodcovský zbor rozhodol v prospech furmana, vklad sa vracia späť. Ak bol protest zamietnutý, vklad prepadá v prospech organizátora súťaže.

V Topoľčiankach 23. 12. 2024